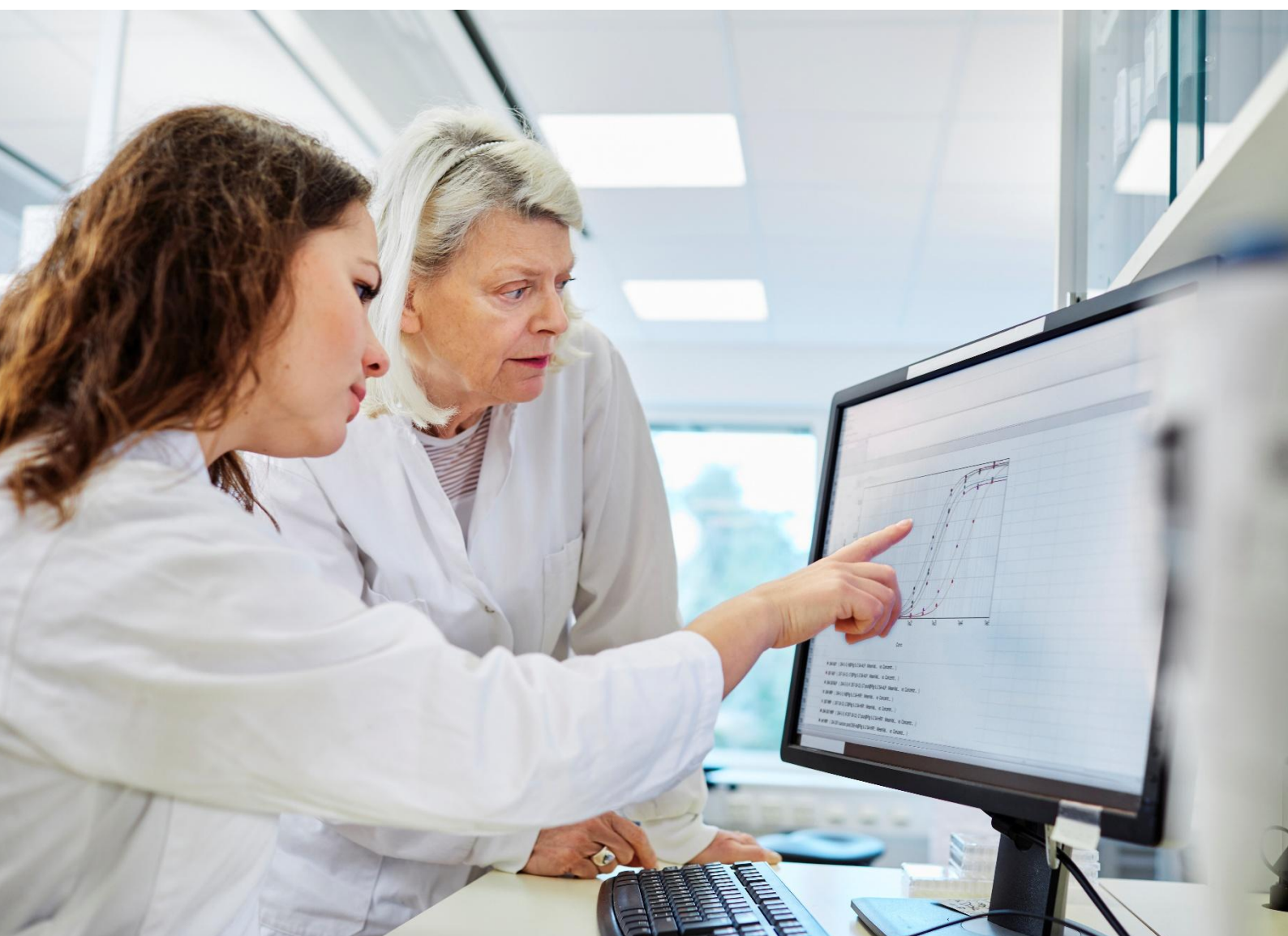

Forskning og udvikling på professionshøjskolerne

Juni 2025

Indledning

Professionshøjskolerne har siden 2013 haft det som et lovbestemt formål¹, at de skal bedrive praksisnær og anvendelsesorienteret forskning og udvikling (FoU) til gavn for den private og offentlige sektor og med henblik på at styrke professionsuddannelsernes kvalitet og relevans.

I professionshøjskolernes lovgrundlag² er det fastlagt, at institutionerne skal *"... varetage praksisnære og anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter og herigennem aktivt medvirke til, at ny viden tilvejebringes og bringes i anvendelse i såvel den private som den offentlige sektor."* Det fremgår også, at professionshøjskolernes uddannelser skal *"bygge på forsknings- og udviklingsviden inden for de relevante fagområder og viden om praksis i de professioner og erhverv, som uddannelserne er rettet mod."*

Et særkende for professionshøjskolernes forskning er, at forskningen sker i tæt sammenhæng til eller i samspil med de professioner og centrale velfærdsområder, som professionshøjskolerne uddanner til. Det betyder, at der er kort vej fra udvikling til anvendelse. Forskningen spiller således en væsentlig rolle i forhold til at forny og forbedre praksis inden for fx folkeskolen, børneområdet og sundhedsområdet. Lige så centralt bidrager forskningen til at højne professionsbacheloruddannelsernes kvalitet og relevans.

I denne publikation sætter Danske Professionshøjskoler fokus på relevante tal og fakta om professionshøjskolernes forsknings- og udviklingsaktiviteter i 2024 og den udvikling, der har været de seneste år. Der er i publikationen fokus på følgende områder:

- Finansiering
- Forskningsaktivitet og medarbejderkompetencer
- Videnomsætning

Finansiering

Professionshøjskolernes forskning og udvikling finansieres dels gennem en årlig statslig bevilling og dels gennem eksterne midler fra blandt andet private fonde, kommuner og regioner.

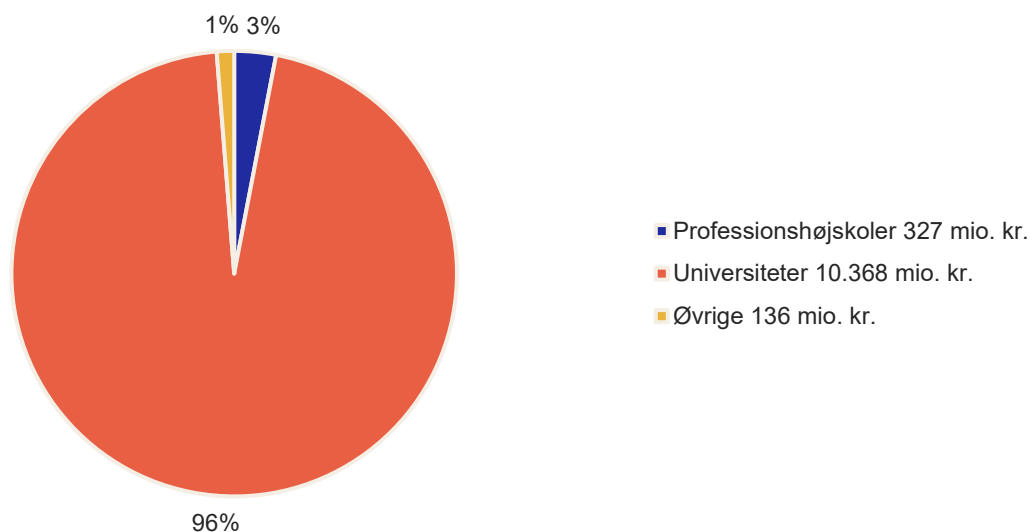
Statslig bevilling

Professionshøjskolerne har siden 2013 modtaget en årlig statslig bevilling på 327 mio. kr. (2024-priser), som giver professionshøjskolerne mulighed for at varetage praksisnære og anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter. Det svarer til 3 pct. af den samlede statslige basisbevilling til forsknings- og udviklingsaktiviteter på de videregående uddannelsesinstitutioner, *jf. figur 1*. Til sammenligning modtager universiteterne 10,4 mia. kr. i 2024, svarende til 96 pct. af den statslige bevilling. Fordelingen af de statslige forskningsbevillinger mellem universiteter, professionshøjskoler og øvrige videregående uddannelsesinstitutioner har været den samme hen over årene.

¹ Ved ændring af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser i december 2013, se: [Lov 1614 af 26/12/2013](#)

² [Lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser](#) fra august 2019.

Figur 1. Den statslige basisbevilling til forsknings- og udviklingsaktiviteter på videregående uddannelsesinstitutioner, 2024-priser

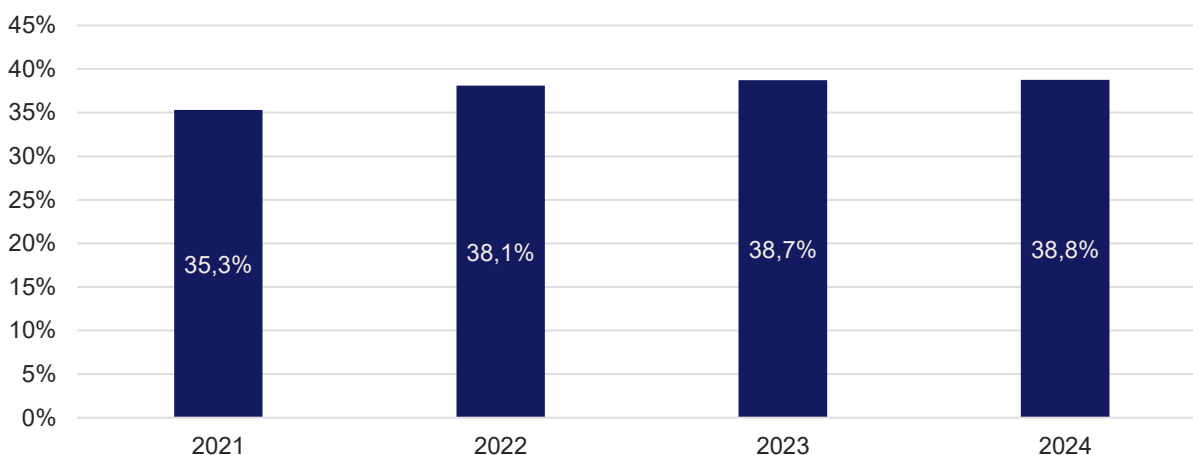
Anm.: Kategorien "Professionshøjskoler" dækker over de seks professionshøjskoler. Kategorien "Øvrige" dækker maritime og kunstneriske institutioner, erhvervsakademier og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.

Kilde: Finanslov 2024.

Ekstern finansiering af professionshøjskolernes forskning og udvikling

Den eksterne finansiering af professionshøjskolernes forskning- og udviklingsaktiviteter fra private fonde, kommuner, regioner mfl. udgjorde 207 mio. kr. i 2024. Den eksterne finansiering står dermed for 39 pct. af professionshøjskolernes samlede forskningsfinansiering på 534 mio. kr.³. Den eksterne finansierings andel af den samlede finansiering er stigende, jf. figur 2.

Figur 2. Ekstern finansierings andel af samlet finansiering (omsætning), 2021-2024

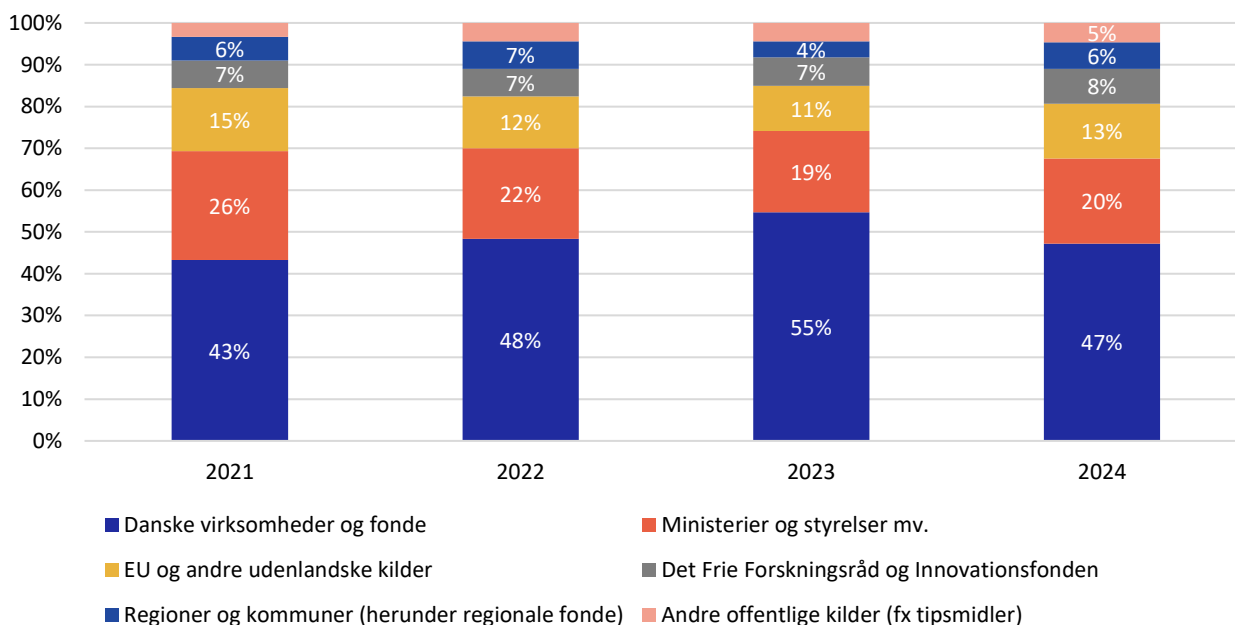

Kilde: Danske Professionshøjskolars beregninger pba. af data fra Danmarks Statistik og Finanslov 2024.

³ Summen af den årlige statslige bevilling på 327 mio. kr. og 207 mio. kr. i ekstern finansiering.

Danske virksomheder og private fonde udgør den største kilde til ekstern finansiering og står for 47 pct. i 2024, jf. figur 3, hvoraf de private fonde står for hovedparten af den eksterne finansiering⁴. Ministerier og styrelser står for en femtedel af den eksterne finansiering.

Figur 3. Fordeling af ekstern finansiering, 2021-2024

Kilde: Danske Professionshøjskolars beregninger pba. af data fra Danmarks Statistik.

Forskningsaktivitet og medarbejderkompetencer

Antallet af årsværk for medarbejdere, der arbejder med forsknings- og udviklingsaktiviteter (FoU-årsværk), er i perioden 2020 til 2024 steget fra 624 årsværk til 710 årsværk samlet for professionshøjskolerne, jf. tabel 1.

Tabel 1. Professionshøjskolernes FoU-årsværk, 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
UC SYD	44	41	50	45	46
Professionshøjskolen UCN	74	71	74	67	72
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole	85	77	78	86	101
Københavns Professionshøjskole	140	116	111	143	149
Professionshøjskolen Absalon	78	82	85	93	100
VIA University College	202	207	212	216	242
I alt	624	593	609	649	710

Kilde: Danmarks Statistik.

Siden 2013, hvor forskningsopgaven blev en del af professionshøjskolernes formål, har professionshøjskolerne arbejdet målrettet for at styrke undervisernes forskningskompetencer. I 2013 blev docentstillingen en del af professionshøjskolernes stillingsstruktur. Docentstillingen er en faglig lederstilling med fokus på forskning og udvikling og med krav om forskningskompetencer på ph.d.-niveau.

⁴ Danske virksomheder står for 1 pct. af den eksterne finansiering i kategorien "Danske virksomheder og fonde".

I 2021 blev det muligt for professionshøjskolerne at ansætte ph.d.-studerende, hvis de samtidig er indskrevet på et universitet. Før 2021 var det alene universiteterne, der formelt kunne ansætte de ph.d.-studerende. Ph.d.-studerende har været en del af professionshøjskolernes stillingsstruktur siden 2008.

I 2024 var der 718 undervisere med en ph.d.-grad og 111 docenter ansat på professionshøjskolerne, hvilket er en stigning på hhv. 12 pct. og 14 pct. i forhold til 2020.

Videnomsætning

Professionshøjskolernes forskning og udvikling har som formål at udvikle ny, anvendelsesorienteret viden til at udvikle og forbedre uddannelser, professioner og erhverv⁵. Derfor er det et væsentligt fokusområde, at forskningen bliver spredt og omsat til viden, der anvendes og gør en forskel.

Publiceringer af forskningsresultater

Publicering af forskningsresultater i videnskabelige tidsskrifter, bøger mv. er en måde at udbrede og dele forskningsresultater på. Det er også en forudsætning for, at der kan ske udvikling inden for et givent forskningsområde. Frem til 2023 er Den Bibliometriske Forskningsindikator (BFI) blevet anvendt som indikator for forskningsvaliditet⁶. Fra 2023 bruges i stedet det norske [Kanalregisteret](#) (fuld titel: Register for vitenskapelige publiseringskanaler), der er den norske pendant til BFI-listerne, og hvor videnskabelige artikler bliver inddelt i niveauer efter, om de er publiceret i anerkendte tidsskrifter. Niveau 1 og 2 betyder, at publiceringskanalerne regnes som godkendte videnskabelige publiceringskanaler. Niveau 0 betyder, at publiceringskanalen ikke er godkendt som videnskabelig publiceringskanal⁷.

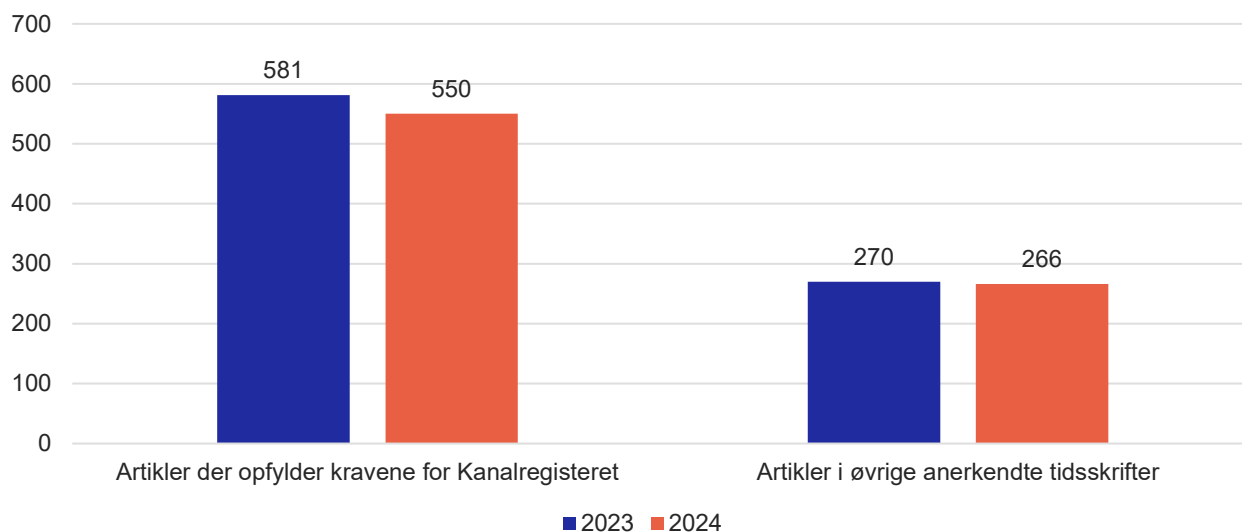
I 2024 har ansatte på professionshøjskolerne bidraget med 550 publicerede artikler, der opfylder kravene i Kanalregisteret på niveau 1 og 2. Samme år har ansatte på professionshøjskolerne bidraget med 266 publicerede artikler i øvrige anerkendte tidsskrifter, jf. *figur 4*.

⁵ Lov 1614 af 26/12/2013

⁶ Den Bibliometriske Forskningsindikator (BFI) har som udgangspunkt været en del af metoden til fordeling af basismidler til universiteterne, men herunder har BFI i praksis også været anvendt som indikator for forskningsvaliditet. Med [aftale om basismidler til forskning fra december 2021](#) er det besluttet, at den Bibliometriske Forskningsindikator-liste (BFI-listen) ikke vil blive opdateret årligt

⁷ [Kanalregisterets niveauinddelinger](#)

Figur 4. Antal videnskabelige artikler publiceret af ansatte på professionshøjskolerne, 2023-2024

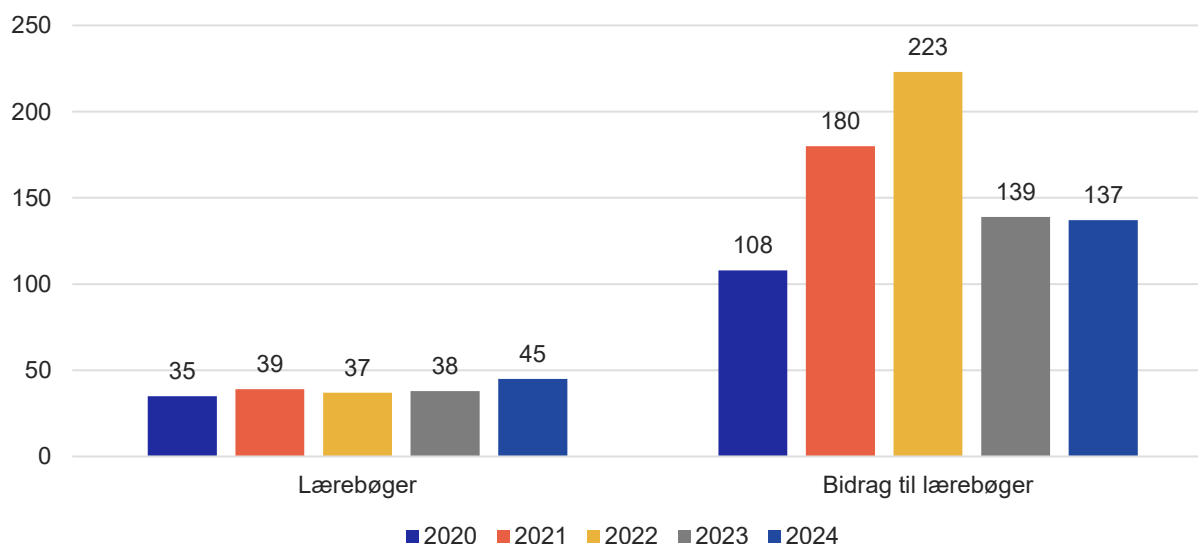
Anm.: Data medregner kun fagfællebedømte forskningspublikationer forfattet af den eller de tilknyttede medarbejdere og udgivet på et forlag eller i et tidsskrift på niveau 1 eller 2 i Kanalregisteret.

Kilde: UC Viden.

Publiceringer af lærebøger og bidrag til lærebøger

En anden måde hvor professionshøjskolernes forsknings- og udviklingsarbejde omsætter ny viden til uddannelserne er, når forskningen danner afsæt for lærebøger eller bidrag til lærebøger. Antallet af publicerede lærebøger ligger stabilt mellem 35 og 45 bøger årligt. I 2024 var der 137 bidrag til lærebøger. Det er et fald i forhold til 2022, hvor professionshøjskolerne havde 223 bidrag til lærebøger, *jf. figur 5*.

Figur 5. Antal lærebøger og bidrag til lærebøger i 2020-2024

Anm.: Opgørelsen omfatter bøger og antologier, som har studerende ved professionsbacheloruddannelser blandt målgrupperne, er udgivet ved et forlag eller i en konferenciserie, og hvis formål er angivet som undervisning frem for forskning eller formidling.

Kilde: UC Viden.